VYSOKOŠKOLSKÝ ODBOROVÝ SVAZ
ČLEN ODBOROVÉ ASOCIACE ŠKOLSTVÍ
www.vos.cmkos.cz
SENOVÁŽNÉ NÁMĚSTÍ 978/23, 110 00 PRAHA 1
tel.: 731 430 531 ičo: 006 77 094

Vážené kolegyně a kolegové,

přemýšlel jsem, jestli Vás oslovit s tématikou, která se na Vás valí ze všech stran, ale rozhodl jsem se, že ano. Zároveň mi dovolte, abych Vás informoval o vyjednávání o rozpočtu pro VŠ na rok 2021.

Na jaře jsme spolu prožívali COVID a je nutno říci, že všechny VŠ se s touto situací vyrovnaly velmi dobře. Byl jsem velice hrdý na postoje a aktivitu zaměstnanců a studentů VŠ.
Bohužel skoro každý den jsme v kontaktu s lidmi, kteří jsou kvůli COVIDu v karanténě, v horším případě tuto nemoc mají či ji již prodělali. Tímto příspěvkem Vás chci motivovat a chránit. Dodržujte, prosím, nastolená pravidla! Situace je více než vážná!

Pro zajímavost cituji slova předsedkyně OS zdravotnictví a sociální péče ČR Dáši Žitníkové: „*Nemocnice se plní přesně podle predikce, přibývá lidí v těžkých stavech, nakažení zdravotníci přibývají. Nákaza se musí zpomalit, jiné řešení není. Lidé v těžkém stavu potřebují ventilátory tři týdny, ty kapacity prostě nejsou. Ekonomika se spraví, lidské životy a zdraví se nevrátí. Buďte opatrní, podpořme prosím tvrdá opatření.*“

Nepsal bych to zde, kdyby to nebyla pravda. Zdravotníci jsou také jen lidé a díky tomu, že jsou vystaveni nákaze téměř nepřetržitě, začínají být nemocní a specializované profese například u plicních ventilátorů nenahradí student, ani brigádník. Možná se nám podaří zajistit dostatek lůžek a přístrojového vybavení, ale problémem bude dostatek kvalifikovaného zdravotnického personálu, kterého se již někde nedostává. Proto si velmi vážím přístupu studentů a zaměstnanců. Zde je nutné vyzdvihnout především studenty a zaměstnance zdravotnických a lékařských oborů. Jediná šance pro nás všechny je opravdu se chránit dle vydaných doporučení, dodržovat pravidla a snažit se o maximální sociální distancování. Následující týdny budou opravdu kritické a rozhodující. Nedovolte, aby díky neukázněnosti jednotlivců došlo na nejhorší scénář.

Níže vám posílám odkazy na některé důležité dokumenty.

Koronavirus - všechny informace pohromadě

Nejčastější dotazy ke školství a koronaviru - MŠMT
https://www.msmt.cz/nejcastejsi-dotazy-ke-skolstvi-a-koronaviru-1

Doporučení pro vysoké školy v souvislosti s COVID -19

https://www.msmt.cz/doporuceni-pro-vysoke-skoly-v-souvislosti-s-covid-19

Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví k nošení roušek s účinností od 18. 9. najdete

https://www.msmt.cz/file/53853/

Praxe studentů pedagogických škol (SŠ, VOŠ i VŠ) na školách je možná, musí být dodržována mimořádná a hygienická opatření.

V případě, že vám zaměstnavatel nařídí práci, o které si myslíte, že vás může ohrozit na životě, můžete v určitých případech odmítnout zaměstnavateli tuto práci provádět:

"Každý zaměstnanec je oprávněn odmítnout výkon práce, má-li důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných osob (§ 106 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů). Toto odmítnutí není porušením povinností zaměstnance. Zaměstnanec tedy za tento postup nemůže být sankcionován.“

Právo odmítnout výkon práce je podmíněno existencí bezprostředního a závažného ohrožení života nebo zdraví zaměstnance, případně jiné osoby a důvodné obavy zaměstnance z tohoto ohrožení. Z formulace vyplývá, že jde o vysokou intenzitu reálného ohrožení, která hrozí závazným následkem na zdraví nebo životu zaměstnance. Odmítnout práci tedy zaměstnanec nebude oprávněn, nebude-li jeho domněnka důvodná, nebo nebude-li ohrožení dosahovat požadované intenzity.

Oprávněnost odmítnutí výkonu práce bude nutné posuzovat individuálně s přihlédnutím k okolnostem jednotlivého případu. Pro úplnost dodávám, že nepřizná-li zaměstnavatel zaměstnanci toto právo, je-li to důvodné, dopouští se správního deliktu na úseku bezpečnosti práce (§ 30 odst. 1 písm. t) zákona č. 251/2000 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů). Za to mu může být uložena pokuta až do výše 1 000 000 Kč."

V konkrétních případech by intenzitu ohrožení zaměstnanců škol a školských zařízení v souvislosti s koronavirem měl posoudit příslušný orgán epidemiologické složky.

Finanční podpory v době koronaviru

Existují finanční podpory, které vám situaci mohou ulehčit. Které to jsou?

- Ošetřovné.
- Podpora v nezaměstnanosti.
- Hmotná nouze a doplatek na bydlení.

Pokud tyto dávky nezískáte a máte problém s úhradou základních životních potřeb, můžete požádat o mimořádnou okamžitou pomoc. Podrobné informace vám sdělí úřad práce.

Další informace naleznete na - https://www.cmkos.cz/cs/obsah/821/koronavirus

- Co se týče vzdělávání a rozhodování na VŠ, k tomu se vztahuje zákon č.188/2020sb.
- Zákon je účinný do konce roku 2020.
- Možnosti dané zákonem jsou k dispozici od chvíle, kdy jsou omezeny:

- Osobní přítomnost studentů při výuce a zkouškách při studiu na vysoké škole vycházející z rozhodnutí orgánu veřejné moci “
- Přítomnost členů akademické obce na vysoké škole na základě opatření přijatého podle jiného zákona

- § 5 Státní zkoušky: možnost distančních způsobů.
- § 6 Průběh studia a harmonogram akademického roku: plnění a ověřování studijních povinností distančně, využití nástrojů distančního vzdělávání.
- § 7 Orgány vysoké školy a fakulty: mmožnost provádět jednání a hlasování mimo zasedání prostředky komunikace na dálku.
- Již se neaplikuje „doba narušeného studia“, která skončila 31. 8. 2020.

Dále bych jménem výboru VOS v souvislosti se zákazem shromažďování ve větším počtu osob vydal doporučení ***umožnit zasedání a hlasování výborů ZO distančně v souladu s bodem 18.6 Stanov VOS.***

Zároveň nabízíme pomoc v jakémkoliv problému týkající se pracovněprávních vztahů na VŠ. Právní oddělení je připraveno pomoci v této době tak, aby nebyla ohrožena zákonná práva zaměstnanců na jednotlivých VŠ.

V dalším bodě bych vám nastínil problematiku tvorby rozpočtu pro VŠ na rok 2021.

Někdy v polovině léta jsem měl schůzku s předsedou ČKR prof. Skleničkou a předsedou RVŠ prof. Pospíšilem, kde došlo ke vzájemné dohodě o společném postupu při vytváření rozpočtu pro VŠ na rok 2021. V následujících dnech jsme se společně setkali s předsedou ČMKOS J. Středulou, kterého jsme požádali o pomoc při tvorbě rozpočtu tak, aby nedošlo k pokrácení prostředků, ale došlo k jejich navýšení. Jak všichni jistě víte, tak ve střednědobém výhledu měli VŠ na rok 2021 alokováno o 1 mld. v kapitole vzdělávání více než v roce 2020. Bohužel, v souvislosti s průběhem pandemie v jarních měsících, došlo i na VŠ k finančním ztrátám, které jsme chtěli v návrhu rozpočtu zohlednit. Proto v září proběhla schůzka zástupců reprezentací VŠ s premiérem Babišem a ministry za MŠMT a MPO. Na této schůzce bylo panem premiérem ve stručnosti řečeno, že nás chápe, ale finance má pod sebou ministryně Schillerová. V návaznosti na to byla ministryně Schillerová požádaná reprezentacemi VŠ o schůzku. Bohužel v souvislosti se zhoršenou situací v ČR byla schůzka ze strany paní ministryně dvakrát zrušena a až na třetí pokus jsme se on-line s paní ministryní spojili. Přítomni mimo MF byli také předsedové ČKR, RVŠ, VOS a taktéž rektor VUT prof. Štěpánek. Na této schůzce bohužel nedošlo ke shodě ohledně navýšení prostředků, bylo zdůrazněno, že VŠ dostanou 1 mld. navíc oproti minulému roku a zároveň by mělo dojít i k navýšení prostředků na vědu. Na můj argument ohledně nízkých mezd, paní ministryně odpověděla, že bohužel každá VŠ má vlastní mzdový přepis a je na každé VŠ, jak s navýšenými prostředky naloží (zároveň upozornila na vysoké mzdy některých zaměstnanců VŠ). Po mé argumentaci, že už se VŠ stávají nekonkurenceschopnými a ztrácejí kvalitní zaměstnance a to i přesto, že v minulém roce došlo k navýšení průměrné mzdy o cca. 3500,- Kč na osobu, paní ministryně odpověděla, že určitě dojde k navýšení mezd, když se jim podaří v parlamentu vyjednat zrušení „super hrubé mzdy“. V následující diskuzi ostatní zástupci VŠ vysvětlovali paní ministryni problémy s propady příjmů VŠ v důsledku pandemie, podle předběžných odhadů to činí cca. 1 mld. Kč. Bohužel závěrem schůzky bylo, že k navýšení dojde, ale pouze o již naplánovanou 1mld. a o prostředky do vědy. Dále bylo dohodnuto, že v roce 2022 by mělo opět dojít k navýšení prostředků do vzdělávání o 1 mld. Kč. Bezprostředně po této schůzce jsme se spolu s ostatními domluvili

na dalším postupu s tím, že by se měli oslovit poslanci, kteří nějakým způsobem fungují či fungovali na VŠ. VOS byl požádán, aby návrh na navýšení prostředků byl přednesen na tripartitě, která bude projednávat rozpočet.

Usnesení výboru VOS k situaci kolem rozpočtu pro VŠ na rok 2021:

Výbor VOS bere na vědomí informace o stavu přípravy rozpočtu VŠ na rok 2021 a přípravě střednědobého výhledu na léta 2022 a 2023 s tím, že je nutné, aby minimální nárůst střednědobého výhledu ve výši 1 mld. Kč navržený pro rok 2022 by přiznán i pro rok 2023.

Na jednání 154. Plenární schůze RHSD byl také projednán bod č. 1.1 - návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2021:

- ministryně Schillerová představila tento materiál, zdůraznila, že daňový balíček není součástí tohoto návrhu (čili zrušení superhrubé mzdy není součástí návrhu státního rozpočtu)
    - zrušení superhrubé mzdy a snížení daně z příjmů pro většinu zaměstnanců na 15 % znamená 7 % navýšení mezd a platů (hrubé), což znamená navýšení čistých mezd a platů o 5 %
    - zvyšují se důchody, odvody za státní pojištěnce, valorizuje se příspěvek ÚSC o 5 %
    - zvyšují se platy pedagogickým pracovníkům o 9 % a nepedagogickým pracovníkům o 4,3 %
    - zvyšují se platové tarify o 10 % zaměstnancům v sociálních službách (zdravotníkům také, ale u nich je to realizováno prostřednictvím úhradové vyhlášky)

zmrazují se platy ostatním zaměstnancům ve veřejných službách a správě!

- premiér Babiš shrnul postoje vlády k diskuzi o státním rozpočtu
    - vláda se rozhodla definitivně zrušit superhrubou mzdu
    - sníží se daň z příjmů u většiny zaměstnanců na 15 % (zaměstnanci od 140.000 Kč budou mít daň z příjmů 23 %)

Minimální mzda

- ministryně Maláčová a premiér Babiš vyzvali k tomu, aby se sociální partneři dohodli

- odbory (ČMKOS a ASO) shodně požadují navýšení na 16.000 Kč
- zaměstnavatelé odmítají jakékoli navýšení, protože se ruší superhrubá mzda!

Bohužel ke shodě ohledně minimální mzdy zatím nedošlo, v průběhu jednání předseda ČMKOS otevřel požadavek o navýšení kapitoly pro VŠ o 2.5 mld. Kč. Nikdo z přítomných tento návrh nerozporoval, ale to neznamená, že k navýšení dojde. Takových slibů jsme již v minulosti slyšeli více.

Ano, chtěli jsme, chceme a budeme chtít navýšit prostředky do rozpočtu pro VŠ. Nadále hájíme zájmy zaměstnanců a studentů VŠ, ale je třeba si také uvědomit, v jaké situaci se nacházíme. V době, kdy je ekonomika v kolapsu, kdy denně umírají lidé, kdy nemocnice nestíhají, kdy dochází k propouštění zaměstnanců a to především ve službách. Je nutné ze svých požadavků prozatím trochu ustoupit a naopak se snažit pomoci kde se dá. V důsledku posledních událostí je pro ČKR, RVŠ a VOS hlavní prioritou především příprava střednědobého výhledu rozpočtu VŠ s každoročním nárůstem objemu financí.

Zároveň bych vás rád požádal, jestliže máte nějaké problémy v oblasti pracovněprávních vztahů, dejte nám vědět. Budeme se v rámci našich možností snažit vám pomoci.

Na závěr bych rád popřál co nejvíce zdraví Vám a Vašim nejbližším. Ať nastalou situaci společně se ctí zvládneme.